

A Tanítsunk Magyarorszáért mentorprogram diákjainak elvárásai és motivációi

*Kocsis Nóra
DE-GYGYK
III. évfolyam*

Témavezető: Dr. Bocsi Veronika

Az előadás tartalma

Bevezetés- A hátrányos helyzet meghatározása

A családi háttér és az iskolai teljesítmény összefüggései

A hátrányos helyzetű tanulók tanulási sajátosságai

A mentorálás szakirodalmi áttekintése

A Tanítsunk Magyarországotért program bemutatása

A kutatási módszer bemutatása

Előzetes feltételezések

A minta bemutatása

Eredmények

Összegzés

Problémafelvetés- A hátrányos helyzet meghatározása

A társadalom egyik fő problémája: a szegénység, a hátrányos helyzet → három fő területre terjed ki.

Számos befolyásoló tényező.

Kozma Tamás (1975):

Hátrányos helyzetűnek tekintjük azokat a gyerekeket és fiatalokat, akik **iskolai kudarcot** szenvedtek: megbuktak, sőt **lemorzsolódtak** már az alsófokú oktatás során.

A családi háttér és az iskolai teljesítmény összefüggései

Hazánkban kifejezetten erős a tanulói teljesítmény és a családi háttér közötti összefüggés (Fejes & Józsa, 2005).

Az iskolai eredményességet számos **tényező befolyásolja** (Szemerszki, 2015).

Az átörökítés legfőbb problémája

---

a mihamarabbi jövedelemszerzés felé való irányítás → **nem a magasabb iskolai végzettség megszerzésére ösztönzik őket**

(Várnagy & Várnagy, 2000).

A hátrányos helyzetű tanulók tanulási sajátosságai

Szakirodalmi áttekintés- A mentorálás

- **Nincs egy egységes meghatározás** → kultúránként eltérő.
Függ: milyen elvárások illetik a mentort, s milyen feladatokat kell ellátnia.
- **Egy azonos gondolat-** a mentori szerep kiteljesedésében.
- **Mozgatórugója** a megfelelő, gördülékeny **kommunikáció.**
- A jó/sikerese mentor **elsődleges és elengedhetetlen** jellemzője, hogy a személye bizalmat áraszt.
- A **mentorálttá válás** első mozzanata a szerephelyzet elfogadása (Di Blasio & Paku & Marton, 2011).

- **Célcsoport:** a kistelepüléseken élő általános iskolás tanulók.
- A program **célja kettős** → egyrészt az **esélyteremtés**, a **mentorok feladata** a tanulók **támogatása a tanulmányaik sikeres elvégzése** érdekében; másrészt fontos a kölcsönös tanulás, egymás támogatása, s legfőképpen az, hogy a mentorok megmutassák a mentoráltaknak a **településen túli lehetőségeket**, középiskolákat, vállalkozásokat, szakmákat.

Innovációs és Technológiai Minisztérium
(ITM)

Emberi Erőforrások Minisztériuma
(EMMI)

Klebelsberg Központ (KK)

A kutatási módszer bemutatása

- Kérdőíves kutatás N=585
- A **kvantitatív módszer főbb kérdésblokkjai** a tanulók általános adataira, a leendő mentoruk és a mentorprogramról önmagukban kialakított képekre, valamint a saját vélemények feltárására vonatkoztak.
- **Adatbázis:** Tanítsunk Magyarorszáგért tanulói kérdőív.
- A kutatás a Tanítsunk Magyarorszáგért vezetőséգének engedélyével valósult meg.

Hipotézisek

1

Az oktatási terveket megvizsgálva azt feltételezem, hogy a diákok elsősorban egy **szakma** megszerzésére törekszenek (Kocsis, 2018).

2

A programmal kapcsolatos elvárások során feltételezem, hogy olyan elemek is kiemelt fontossággal bírnak, amelyek **nem a tanulás támogatására** vonatkoznak (Fejes et al., 2013).

3

A programmal kapcsolatos elvárások során csoportokat különítünk el. Feltételezem, hogy az így **elkülönített csoportok** nem, egyetemhez való tartozás, tanulás során adódó nehézségek és időráfordítások tekintetében **eltérnek egymástól.**

A MINTA BEMUTATÁSA

Az egyetemek közötti megoszlás:

A lányok közel 50%-ának, míg a fiúk közel 60%-ának akadt már **nehézsége** a tanulás során.

Időráfordítások (naponta)

239 perc

176 perc

105 perc

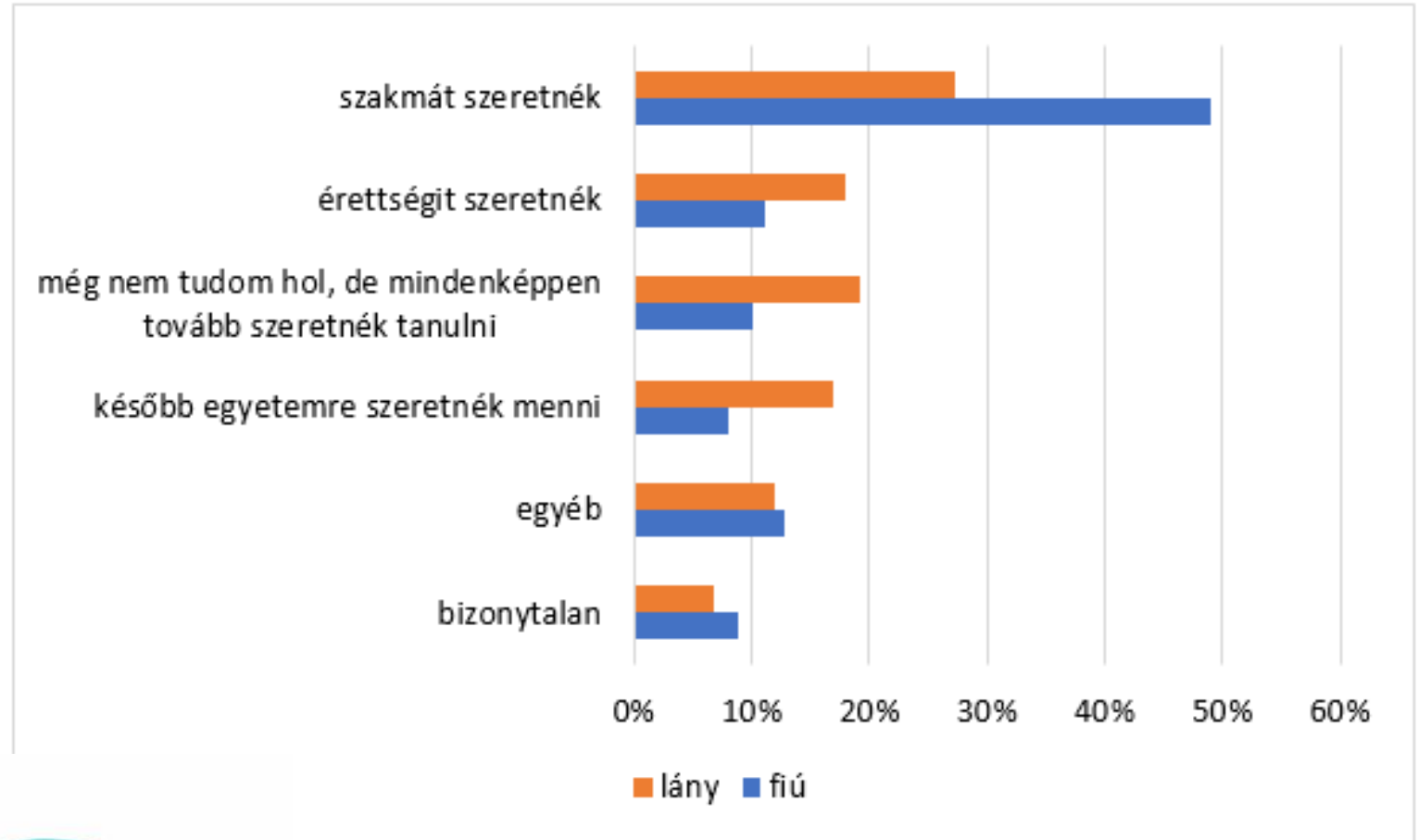
A mentorprogrammal kapcsolatos elvárások

(N=582; hatfokozatú skála átlagai)

Tanulmányokkal kapcsolatos tervek

(N=585;
százalékban megadva)

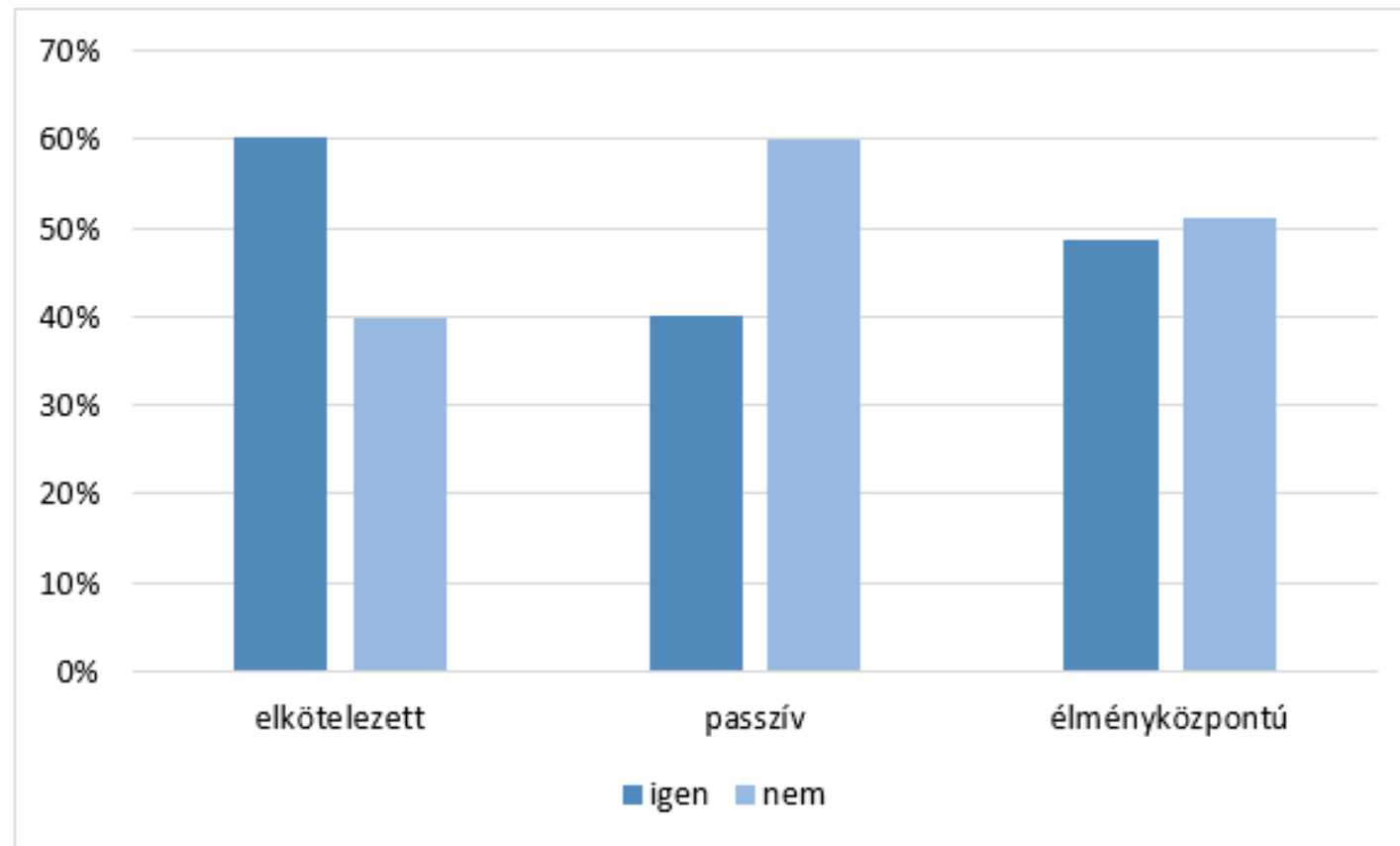

**Klaszterek a mentorprogrammal kapcsolatos elvárások szerint (K-means eljárás,
N=272, 105, 205)**

	elkötelezett	passzív	élményközpontú
Javuljanak az osztályzataim, tanulmányi eredményem	5,603	3,124	4,273
Könnyebben fel tudjak készülni a tanórákra	5,449	3,210	4,302
Jobb legyen az iskolai viselkedésem	5,125	3,038	3,239
Többféle foglalkozást ismerjek meg	5,688	3,829	4,522
Új élményeket szerezzek	5,816	3,686	5,005
Magabiztosabb legyek	5,629	2,971	4,834
Új barátaim legyenek	5,290	3,029	4,234
Olyan helyekre jussak el, ahol még nem voltam	5,783	3,467	4,980
Tájékozottabb és tudatosabb legyek a világ dolgaival	5,647	3,686	4,800
Megismerkedjek egy olyan embert, akivel beszélhetek bármiről	5,544	2,981	4,600

A tanulás során adódó nehézségek megléte csoportok szerinti megoszlásban

(N=582; chí-négyzet próba, $p \leq 0,05$, sig.: 0,001)

Összegzés

- A résztvevők köre **nem egységes**, függ az intézménytől, s annak vonzáskörzetének helyzetétől.
- A tanulók **40%-a egy szakma megszerzésére** törekszik.
- Az elvárások tekintetében előtérbe kerülnek az **élményszerzésre** irányuló tényezők.
- Kimutathatóvá válnak **a csoportok közötti különbségek**, amely alól kivételt képez a nemi megoszlás tényezője.

Felhasznált irodalom- és forrásjegyzék

Di Blasio Barbara & Paku Áron & Marton Melinda (2011): A mentor mint kapuőr a tanári professzió kialakításában. *Új Pedagógiai Szemle* 61. 183-193.

Fejes József Balázs & Józsa Krisztián (2005): A tanulási motiváció jellegzetességei hátrányos helyzetű tanulók körében. *Magyar Pedagógia* 105. 185–205.

Fejes József Balázs, Kelemen Valéria & Szűcs Norbert (2013): *Szülők mentorálása a hátrányos helyzet átörökítésének megelőzése érdekében*. Szegedi Tudományegyetem JGYPK, Szeged.

Kocsis Zsófia (2018): A hosszútávú célok. In: Pusztai Gabriella, Bocsi Veronika Bacskai Katinka, Ceglédi Tímea, Csokai Anita, Kocsis Zsófia & Szűcs Tímea: *A jelen és jövő határán. Hátrányos helyzetű középiskolások és hallgatók eredményessége*. Wáli István Református Cigány Szakkollégium, Debrecen. 17-19.

Kozma Tamás (1975): *Hátrányos helyzet- Egy oktatásügyi probléma társadalmi vetületei*. Tankönyvkiadó, Budapest.

Szemerszki Marianna (2015): *Eredményesség az oktatásban. Dimenziók és megközelítések*. Oktatókutató és Fejlesztő Intézet, Budapest.

Szemerszki Marianna (2016): *Hátrányos helyzet és iskolai eredményesség. Az általános iskolák hátránykompenzáló lehetőségei*. Oktatókutató és Fejlesztő Intézet, Budapest.

Várnagy Elemér & Várnagy Péter (2000): *A hátrányos helyzet pedagógiája*. Corvinus Kiadó, Budapest.

Internetes forrás:

Tanítsunk Magyarországotért honlapja

<https://www.tanitsunk.hu/>

Utolsó megtekintés: 2021.04.12.

Köszönöm a figyelmet!

